

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
1. System danin publicznych w Polsce	13
1.1. Środki publiczne	13
1.2. Daniny publiczne	14
1.3. Cechy podatku, składki i opłaty	15
1.4. Wielkość i struktura dochodów publicznych w Polsce	15
2. Klin podatkowy w Polsce na tle krajów OECD	17
2.1. Istota zjawiska klina podatkowego	17
2.2. Klin podatkowy na rynku pracy	18
2.3. Cechy klina podatkowego w Polsce na tle innych państw OECD	19
2.3.1. Wysokość klina podatkowego w 2021 r.	19
2.3.2. Ewolucja wysokości klina podatkowego w latach 2000–2021	20
2.3.3. Progresywność klina podatkowego	20
2.3.4. Struktura klina podatkowego	24
2.3.5. Zróżnicowanie klina podatkowego w zależności od formy zatrudnienia	24
2.4. Klin podatkowy w 2022 r.	26
3. Składka na ubezpieczenie społeczne	33
3.1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy ubezpieczenia społecznego	33
3.2. Okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu	36
3.3. Zbieg tytułu do ubezpieczenia społecznego	37
3.4. Wysokość i zasady finansowania składek na ubezpieczenie społeczne	40
3.5. Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne	43
3.5.1. Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne dla osób zatrudnionych	44
3.5.3. Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą	48

3.5.4. Pozostałe formy ustalania podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne	51
3.5.5. Limit podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne	51
3.6. Składki w nieprawidłowej wysokości	52
3.6.2. Opłata dodatkowa	52
3.6.3. Egzekucja	53
3.6.4. Odroczenie terminu płatności i rozłożenie na raty	53
3.6.5. Składki zawyżone	54
3.7. Obowiązki płatników składek	54
3.7.1. Rejestracja płatnika składek	54
3.7.2. Rejestracja osób ubezpieczonych	56
3.7.3. Deklaracje w systemie ubezpieczeń społecznych	57
3.7.4. Terminy i zasady płatności składek	60
4. Składka na ubezpieczenie zdrowotne	61
4.1. Zakres podmiotowy ubezpieczenia zdrowotnego	61
4.2. Zbieg tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego	64
4.3. Podstawa wymiaru i wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne	65
4.3.1. Podstawa wymiaru i wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne pracowników najemnych	65
4.3.2. Podstawa wymiaru i wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą	68
4.3.2.1. Podstawa wymiaru i wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne przy wyborze zasad ogólnych i opodatkowania liniowego oraz IP Box	69
4.3.2.2. Podstawa wymiaru i wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne przy wyborze ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych	72
4.3.2.3. Podstawa wymiaru i wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne przy wyborze karty podatkowej	73
4.3.2.4. Podstawa wymiaru i wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne dla pozostałych osób prowadzących działalność gospodarczą	74
4.4. Wymiar składki na ubezpieczenie zdrowotne	74
4.5. Zasady pobierania i opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne	77
5. Składka na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne dla prowadzących rolniczą działalność gospodarczą	79
5.1. Zakres podmiotowy ubezpieczenia społecznego rolników	79
5.2. Zakres przedmiotowy ubezpieczenia społecznego rolników	80
5.3. Okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników	81
5.4. Zbieg tytułu do ubezpieczenia	82

5.5. Wysokość składki na ubezpieczenie społeczne rolników	85
5.6. Obowiązki ubezpieczonego w rolniczym systemie ubezpieczenia społecznego	86
5.7. Konsekwencje niewypełnienia obowiązków przez ubezpieczonych w systemie ubezpieczenia rolniczego	86
5.8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne rolników	89
6. Składka na Fundusz Emerytur Pomostowych	91
6.1. Zakres podmiotowy składki na FEP	91
6.2. Wymiar składki na FEP	93
6.3. Obowiązki rejestracyjne płatnika składek na FEP	93
7. Składka na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy	95
7.1. Zakres podmiotowy składki na FP i FS	95
7.2. Ulgi w zakresie opłacania składki na FP i FS	97
7.3. Wymiar i zasady opłacania składki na FP i FS	98
8. Składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	101
9. Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	105
9.1. Zakres podmiotowy wpłat na PFRON	105
9.2. Wymiar wpłat na PFRON	107
10. Wpłaty na pracownicze plany kapitałowe	113
10.1. Podmioty zobowiązane do uczestnictwa w systemie PPK	113
10.2. Obowiązki w zakresie tworzenia i przystąpienia na PPK	115
10.3. Wymiar i finansowanie wpłat na PPK	117
10.4. Charakter podatkowo-ubezpieczeniowy wpłat na PPK	120
Przykłady	123
Spis rysunków i wykresów	137
Spis tabel	139